

پاسخ ایران اسرائیل را متحیر خواهد کرد

نماینده‌ی جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل سه‌شنبه‌شب به وقت محلی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا ایران تعهداً تا مشخص شدن نتیجه گفت‌وگوهای آتش‌بس در غزه، پاسخ به رژیم اسرائیل را به تعویق انداخته است؟، گفت: «پاسخ ایران باید دو نتیجه مشخص داشته باشد. نخست، باید متجاوز را به دلیل ترور و نقض حاکمیت ملی ایران مجازات کند. دوم، باید قدرت بازدارندگی ایران را تقویت کند و پشتیبانی شدید رژیم را به همراه داشته باشد تا از تکرار هرگونه تجاوز در آینده جلوگیری شود.»

نماینده‌ی جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل همچنین تصریح کرد: «همچنین، پاسخ ایران باید از یک اثر سلبی احتمالی تأثیرگذار بر آتش‌بس (غزه) احتمالی اجتناب کند. احتمالاً پاسخ ایران در زمان، شرایط و به‌گونه‌ای خواهد بود که این رژیم کمترین احتمال را می‌دهد؛ شاید هنگامی که چشمان‌شان به آسمان و صفحه‌رادار است، از زمین متحیر شوند و شاید هم ترکیبی از این دو.»

ایران عضو ناظر اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌شود

دفتر مطبوعاتی اتحادیه اقتصادی اوراسیا اعلام کرد که ایران قصد دارد در اتحادیه اقتصادی اوراسیا وضعیت ناظر را کسب کند. به گزارش ایسنا، خبرگزاری بلتا در این باره گزارش داد که این نهاد اعلام کرد: درخواست ارائه‌شده ایران برای کسب وضعیت ناظر در کمیته اقتصادی اتحادیه اروپا مورد بررسی قرار گرفته است. رایزنی‌های مجازی تحت ریاست «سرگنی گلازیف» وزیر ادغام و اقتصاد کلان اوراسیا در ۱۹ اوت انجام شده است. معاونان وزرای امور خارجه کشورهای عضو به نمایندگی حضور داشتند. «سیدکاظم جلال‌الدین علوی سبزواری» مدیرکل اداره همکاری اقتصادی بین‌المللی و چندجانبه وزارت امور خارجه ایران ریاست هیئت ایرانی را بر عهده داشت. شرکت‌کنندگان به پیشرفت ادامه‌دار همکاری اقتصادی و تجاری میان کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران اشاره کرده و طرح ایران برای کسب وضعیت ناظر را طبق قوانین این اتحادیه درباره کشورهای ناظر تأیید کردند. این کمیته اقتصادی در این باره توضیح داد که تصمیم اعطای این وضعیت به یک کشور خارجی از سوی رؤسای کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا در نشست شورای عالی اقتصادی اوراسیا اتخاذ می‌شود.

منتظر حمله ایران و حزب‌الله هستیم

دیوید آژولای، رئیس شورای شهرک صهیونیست‌نشین متولا در شمال فلسطین اشغالی در گفت‌وگو با کانال ۱۴ تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد: «ما هنوز در وضعیت انتظار برای حمله حزب‌الله لبنان و ایران هستیم.» این مقام صهیونیست، شمال سرزمین‌های اشغالی را در مقابل حمله احتمالی حزب‌الله لبنان، آسیب‌پذیر دانست و گفت: «امکان نفوذ به شهرک‌های ما کاملاً ممکن است و کابینه حاکم، کاری برای ایجاد بازدارندگی، انجام نداده است.»

آژولای به تعطیلی کامل شهرک صهیونیست‌نشین متولا اشاره کرد و گفت: «برای اولین سال، مدارس ابتدایی در زمان خود بازگشایی نخواهند شد.»

شد، نخست‌وزیر قطر به ایران درباره عواقب حمله احتمالی در زمانی که مذاکرات آتش‌بس رو به پیشرفت است، هشدار داده است. مقامات آمریکایی و کشورهای منطقه امیدوارند که از مجرای گفت‌وگوهای صلح و دستیابی به آتش‌بس احتمالی در غزه، رهبران ایران و حزب‌الله لبنان از انجام عملیات نظامی علیه اسرائیل خودداری کنند. براساس ادعای نیویورک‌تایمز، مقامات آمریکایی، ایرانی و اسرائیلی روز جمعه گفته‌اند که تهران بر آن شده تا حصول نتیجه نهایی در مذاکرات، حمله احتمالی به اسرائیل را به تعویق اندازد. این رسانه مدعی است پس از انجام روز نخست مذاکرات در دوحه در روز پنجشنبه، محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، نخست‌وزیر قطر در تماسی تلفنی با علی باقری، سرپرست وزارت خارجه ایران، تهران را به خوب‌تر شدن کارتن از تنش‌ها برای حصول پیشرفت در مذاکرات تشویق کرده است. به گفته وزارت امور خارجه قطر، محمدبن عبدالرحمن روز جمعه بار دیگر با آقای باقری کنی صحبت و هر دو مقام بر لزوم آرامش و کاهش تنش در منطقه تأکید کرده‌اند.

با تشدید تنش‌ها در منطقه پس از ترور اسماعیل هنیه در تهران و پیش از آن فواد شکر در لبنان و وعده ایران و حزب‌الله برای حمله به اسرائیل، فشارها برای دستیابی به یک آتش‌بس افزایش یافته است. به باور برخی دیپلمات‌های آمریکایی و کشورهای منطقه، حصول آتش‌بس می‌تواند مانع حمله ایران و حزب‌الله به اسرائیل شود. براساس گزارش‌ها، جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا آتش‌بس در غزه را «کلید» جلوگیری از سربرآوردن جنگی بزرگ در منطقه می‌داند. انتظار بایدن آن است که دستیابی به توافق مانع حمله ایران و حزب‌الله به اسرائیل شود؛ اما تردیدها همچنان باقی است، آیا توافق بر سر آتش‌بس در غزه تنها حمله ایران به اسرائیل را به تعویق خواهد انداخت یا خطر را به طور کامل رفع می‌کند؟ به گفته پنج مقام اسرائیلی، تا روز جمعه، ایران و حزب‌الله لبنان سطح آمادگی واحدهای موشکی خود را کاهش داده‌اند. با وجود این مقامات اسرائیلی بر این باورند که این ارزیابی‌ها با در نظر داشت شرایط متحول منطقه، هر دم می‌تواند تغییر کند. از سوی دیگر گرچه بازار دیپلماسی در منطقه گرم است و تمامی کشورهای می‌تواند سطح تنش‌ها را کاهش دهند، اما ایالات متحده آمریکا با هدف ایجاد همه‌جانبه از اسرائیل، تجهیزات و نیروهای نظامی بیشتری را به منطقه اعزام کرده است. روز جمعه نیز اسرائیل کاتر، وزیر امور خارجه اسرائیل، از متحدان این رژیم درخواست کرد مستقیم‌تر ایران را تهدید کنند. وی در اظهاراتی عجیب خطاب به متحدان رژیم مدعی شد: «تنها راه بازدارندگی در برابر ایران و جلوگیری از جنگ این است که اعلام کنید در صورت حمله ایران نه‌تنها در دفاع بلکه در حمله به ایران نیز در کنار اسرائیل خواهید بود.»

نتیجه‌گیری

بهرغم برگزاری گفت‌وگوهای دوحه و پیش‌بینی تداوم این گفت‌وگوها در قاهره، برخی ناظران براین باورند که تنها کشورهای میانجی به نتایج حاصل از این مذاکرات خوش‌بین هستند، چراکه مواضع اسرائیل و حماس همچنان از یکدیگر فاصله دارند. به باور تحلیل‌گران اختلاف‌خواسته‌های اسرائیل و حماس بدان حد است که می‌تواند مانع دستیابی به توافق نهایی برای انجام آتش‌بس در غزه شود. حماس خواستار خروج کامل نیروهای نظامی رژیم صهیونیستی از غزه، بازگشت آوارگان، بازسازی این باریکه و نقش‌آفرینی در آینده سیاسی غزه است. اسرائیل در پی کسب تضمین‌هایی برای عدم قدرت‌گیری مجدد حماس و کنترل نظامی این رژیم بر غزه است. افزون بر این، نتایجی از ترس دیگری نیز رنج می‌برد. او به خوبی می‌داند که آتش‌بس در غزه و مبادله گروگان‌ها و اسرای فلسطینی می‌تواند پایانی بر دولت شکننده و افراطی حاکم در اسرائیل و آغاز پیگیری‌های قضایی علیه وی باشد. دولت بایدن نیز به‌خوبی از نیت نتایج‌ها آگاه است. بایدن می‌داند که نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در پی تداوم بحران در منطقه است تا از این طریق ضمن حفظ قدرت و افزایش فشارها برای تضعیف حزب‌الله لبنان و ایران، چشم‌انتظار پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بماند. در مقابل، به نظر می‌رسد بایدن از یک سو به سبب افزایش انتقادات در داخل، تضعیف شدید وجهه آمریکا در منطقه، کسب حمایت اقلیت‌های مسلمان و اعراب در انتخابات و مهم‌تر از آن به سبب کوشش برای جلوگیری از وقوع جنگی ناخواسته در منطقه، تمامی نیروهای خود را برای انجام توافق متمرکز کرده است. به نظر می‌رسد این اختلافات همچنان می‌توانند تردیدها برای رسیدن به صلح را افزایش دهند. با وجود این، از یک سو سایه سنگین احتمال حمله ایران و حزب‌الله به اسرائیل و نگرانی از سربرآوردن جنگی بزرگ در منطقه و از سوی دیگر افزایش فشارهای داخلی و بین‌المللی بر دولت نتایج‌ها برای پذیرش آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها، امیدها برای حصول توافق را افزایش داده است.

پی‌نوشت‌ها:

- 1-üü brbüri kkt verbleibende Lü cken
- 2-positiv und flexibel
- 3-vorsichtigen Optimismus
- 4-Netzarim Corridor

نیروهای اسرائیلی از غزه، بازگشت آوارگان و بازسازی کامل این شهر منتهی شود.»

اظهارات مقامات حماس به خوبی نشان می‌دهد که هنوز موضوعات مهمی محل اختلاف طرفین است. به گفته افراد نزدیک به مذاکرات دوحه به مانند مذاکرات پیشین، اسرائیل خواستار افزودن مواردی به چارچوب پیشنهادی بایدن است؛ از جمله این موارد می‌توان به درخواست کنترل نامحدود نظامی اسرائیل بر کریدور فیلالدفلیا، منطقه حائل بین غزه و مصر و استقرار ایست‌های بازرسی برای رسیدگی به روند بازگشت فلسطینیان به شمال غزه اشاره کرد. گرچه از نظر مقامات آمریکایی به نظر می‌رسد حماس شرایط پیشنهادی اعلام‌شده توسط بایدن را برآورده کرده است اما یک مقام اسرائیلی روز پنجشنبه تأکید کرد که نتایج‌ها بر مانند ارتش اسرائیل در کریدور فیلالدفلیا مصمم است. افزون بر این، یکی از مهمترین موضوعات در مذاکرات کریدور نتراریم ۴ است؛ جاده‌ای چهارمیلی در دست در جنوب شهر غزه که از شرق به غرب، از مرز اسرائیل تا دریای مدیترانه امتداد دارد. در آخرین دور مذاکرات در ماه ژوئیه، زمانی که تیم مذاکره‌کننده اسرائیل خواسته‌های نتایج‌ها برای تأمین امنیت کریدورهای راهبردی در غزه را مطرح کرد، عباس کامل، رئیس اطلاعات مصر گفت که «نتایج‌ها وقت خود را تلف می‌کند». حماس خروج اسرائیل از این منطقه را به‌عنوان یکی از خواسته‌های اصلی خود در مذاکرات آتش‌بس مطرح کرده است. اینکه آیا در جریان مذاکرات به این خواسته حماس پرداخته شده یا خیر، هنوز مشخص نیست. مقام آمریکایی در واکنش به این درخواست حماس مدعی شد: بی‌تردید هرگونه توافقی تمامی آرزوهای طرفین را برآورده نخواهد کرد.

نشانه‌های پیشرفت در مذاکرات دوحه

با وجود تداوم این موانع و ابهام در امکان حصول توافق نهایی، سربرآوردن برخی نشانه‌ها، بارقه‌هایی از امید را در بین ناظران و کشورهای میانجی ایجاد کرده است. به گفته یک منبع مصری در مصاحبه‌ای تلویزیونی، مذاکرات روز جمعه که بیش از هفت ساعت به طول انجامید، تمامی طرف‌های گفت‌وگو را برای رسیدن به توافق نهایی، امیدوار کرده است. عثمان سفیر تحلیل‌گر سیاسی مصری با ابراز امیدواری نسبت به حصول توافق معتقد است: «برای نخستین‌بار کنشگران منطقه‌ای و بین‌المللی برای نیل به یک آتش‌بس واقعی کوشش و از آن حمایت می‌کنند. همه طرف‌ها به این آتش‌بس نیاز دارند». مهمترین نشانه‌های پیشرفت در مذاکرات دوحه را می‌توان موارد ذیل دانست:

*مذاکره‌کنندگان اسرائیلی اعلام کردند حاضرند درباره عقب‌نشینی نیروهای نظامی این رژیم به شرق کریدور فیلالدفلیا (مرز بین مصر و غزه که اسرائیل در اواخر ماه می آن را تصرف کرد) گفت‌وگو کنند. در سوی دیگر مصر نیز خواستار حضور گروه‌های فلسطینی و دعوت آنها به قاهره برای بحث درباره چگونگی کنترل این کریدور شده است.

*به گفته نمایندگان کشورهای میانجی اسرائیل موافقت کرده است تا تعداد کامیون‌های کمک‌رسانی به غزه روزانه به ۶۰۰ دستگاه افزایش یابد و طرف‌های مذاکره بر ورود و ارسال کمک‌ها از طریق دفاتر تازه تأسیس نظارت کنند.

*در نهایت اینکه اسرائیل موافقت خود را با آزادی نیمی از فهرست اسرای فلسطینی که قبلاً از آزادی آنها خودداری کرده بود، اعلام کرده است.

موانع بر سر راه توافق احتمالی: سایه بلند ایران

گرچه نشانه‌هایی که در بالا بدان‌ها اشاره شد از نظر نمایندگان کشورهای میانجی می‌تواند برای تداوم گفت‌وگوها در قاهره و حصول توافق نهایی، بستری مساعد فراهم کند اما به گفته تحلیل‌گران، برخی عوامل همچنان امیدواری‌ها برای آتش‌بس را در پرده‌ای از ابهام قرار داده‌اند. امکان حمله نظامی ایران و متحدان به اسرائیل در واکنش به ترور اسماعیل هنیه در تهران، عدم توافق اسرائیل و حماس بر سر برخی بندهای توافق و این اتهام که اسرائیل در پی تداوم جنگ در غزه است، از دید ناظران موافقی جدی بر سر راه توافق هستند. آنچه مهم می‌نماید این است که بسیاری از تحلیل‌گران و رسانه‌های غربی با پیروی از رویه‌ای مشترک، بیش از هر عامل دیگری، احتمال حمله نظامی ایران و حزب‌الله به اسرائیل را مهمترین مانع آتش‌بس احتمالی می‌دانند؛ حمله‌ای که مقامات آمریکایی انجام آن را پیش‌بینی می‌کنند. جان کربی، سخنگوی شورای امنیت ملی در نشست مطبوعاتی تأکید کرد: «اطلاعاتی داریم که نشان می‌دهد حمله ایران می‌تواند با هشدار کم یا بدون هشدار و مطمئناً در روزهای آینده انجام شود و ما باید برای آن آماده باشیم». به همین سبب برخی ایران را بدون حضور در گفت‌وگوها، بخشی از مذاکرات آتش‌بس در غزه می‌دانند.

رسانه‌های اسرائیلی مدعی شدند که محمدبن عبدالرحمن آل ثانی، نخست‌وزیر قطر پس از برگزاری اولین دور گفت‌وگوها در روز پنجشنبه با ارزیابی روند رو به پیشرفت مذاکرات در تماسی تلفنی از رهبران ایران خواسته تا حمله به اسرائیل را متوقف کنند تا از این طریق، مانعی بر سر راه توافق ایجاد نشود. به گفته یکی از دیپلمات‌ها، در جریان این تماس تلفنی، نخست‌وزیر قطر، ایران را به کاهش تنش و آرامش تشویق کرده است. دیپلمات دیگری نیز مدعی

کرد. افزون بر این، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا نیز برای تسهیل توافق نهایی، روز یکشنبه وارد اسرائیل شد. وی نیز این دور از مذاکرات را «احتمالاً بهترین و شاید آخرین فرصت» توصیف کرد و از همه طرف‌ها خواست تا به جنگ پایان دهند. یک مقام ارشد آمریکایی پس از مذاکرات در دوحه در گفت‌وگو با خبرنگاران تصریح کرد، «گفت‌وگوهای پیشین که گاهی انجام و گاهی قطع می‌شد اکنون به پایان راه خود نزدیک است. اکنون روح جدیدی بر مذاکرات حاکم است و نوید دستیابی به صلح را می‌دهد.»

دو طرف منازعه نیز به مذاکرات دوحه واکنش‌های متفاوتی نشان دادند. مقامات رژیم صهیونیستی با «خوش‌بینی محتاطانه‌ای» ۳ درباره توافق احتمالی صحبت می‌کنند. دفتر نخست‌وزیر بنیامین نتانیاو شامگاه شنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «تیم مذاکره‌کننده خوش‌بینی محتاطانه‌ای را به نخست‌وزیر درباره امکان دستیابی به توافق براساس آخرین پیشنهاد آمریکا ابراز کرده است. اسرائیل از کوشش‌های آمریکا و دیگر کشورهای میانجی برای آزادی گروگان‌ها قدرانی می‌کند. اصول بنیادین اسرائیل برای آمریکا و دیگر کشورهای میانجی به‌خوبی شناخته شده است؛ امیدواریم فشارها سبب شود تا حماس با خواسته‌های اسرائیل که در ماه می مطرح شدند، موافقت کند تا از این طریق، پیشرفتی در مذاکرات حاصل شود». این اولین واکنش رسمی اسرائیل به مذاکرات دوحه قطر بود. یک مقام اسرائیلی نیز درباره گفت‌وگوهای دوحه گفت: «در روز اول مذاکرات پیشرفت‌هایی حاصل شده است و این امر تصمیم نتایج‌ها برای نگه داشتن مذاکره‌کنندگان در دوحه را توجیه می‌کند». این مقام از تعیین موضع اسرائیل درباره توافق پیشنهادی که شامل آتش‌بس شش‌هفته‌ای، آزادی تعداد زیادی از گروگان‌ها و عقب‌نشینی نیروهای اسرائیلی از مراکز عمده جمعیتی در غزه است، خودداری کرد. پیش از این اسرائیل بر افزودن بندهایی بر توافق پیشنهادی بایدن، پافشاری می‌کرد.

از سوی دیگر به گفته مقام‌های ارشد حماس که مستقیماً در مذاکرات دوحه شرکت ندارند، طرح کلی پیشنهادی در این دور از مذاکرات با آنچه پیش از این بر سر آن توافق شده بود، همخوانی ندارد. غازی حمد، یکی از اعضای دفتر سیاسی حماس با محکوم کردن اسرائیل به انجام نوعی «مانور فریب»، تصریح کرد، مقامات این رژیم شرایط جدیدی را برای آتش‌بس طرح کرده‌اند. وی که با شبکه تلویزیونی المیادین گفت‌وگو می‌کرد، ادامه داد: «نتایج‌ها با طرح شرایط جدید در مذاکرات، توافق‌های پیشین را تضعیف می‌کند، هدف او ادامه جنگ است. هیچ‌یک از موارد مورد اختلاف در دوحه حل نشده است. اسرائیل یا خواسته‌های جدیدی مطرح می‌کند یا خواستار عبارات جدیدی می‌شود و یا موضوعات پیچیده‌ای را به مذاکرات اضافه می‌کند. هنوز هیچ پیشرفتی حاصل نشده است.»

حسام بدران، یکی دیگر از اعضای دفتر سیاسی حماس نیز روز پنجشنبه با انتشار متنی در شبکه‌های اجتماعی تأکید کرد: «هر توافقی افزون بر مبادله زندانیان باید به آتش‌بس جامع، خروج کامل